

REFERAT

Emne	3. møde i Nationalt råd for psykiske lidelser og mental sundhed
Mødedato	d. 19. december 2023 kl. 11.00-14.00
Sted	Radisson Blu Scandinavia Hotel, Amager Boulevard 70, 2300 København S
Deltagere	Se vedlagte deltagerliste

9. februar 2024

Sagsnr. 05-0801-1391
Reference MBAN

Punkt 1. Velkomst

Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsen bød velkommen til mødet.

Punkt 2. Kort orientering om Aftale om løft af psykiatrien i 2024

Indenrigs- og Sundhedsministeriet orienterede om indholdet i Aftale om løft af psykiatrien i 2024. Se vedlagte slides (bilag 1).

Den fulde aftale findes her: [link](#).

Punkt 3. Oplæg til justerede målsætninger og indikatorer for 10-årsplanen for psykiatrien og mental sundhed

Punktet blev indledt med en præsentation af det udsendte forslag til justerede målsætninger og indikatorer, herunder det anvendte metodeværk (driverdiagram), hvordan styrelserne med afsæt i rådgivningen på 2. rådsmøde har arbejdet med grupperinger af mål, tydelig sammenhæng mellem mål og indsatser mv.

Efterfølgende fik rådsmedlemmerne mulighed for at kommentere på det opstillede oplæg. Der var følgende overordnede pointer:

- Generel opbakning til metoden (driverdiagram) på tværs af rådsmedlemmerne, men det skal ikke stå alene og suppleres med et notat, der beskriver opsætningen i et letforståeligt sprog. Hertil er det vigtigt, at det suppleres med en tydelig prioritering på tværs af indsatserne. Det beskrives i oplægget til rækkefølge og prioritering af anbefalinger jf. dagsordenspunkt 4.
- De anvendte indikatorer skal være præcise og målbare, og bør særligt have fokus på patienterne/borgerne. Indikatorerne bør i videst muligt omfang baseres på eksisterende data. I den

forbindelse blev der gjort opmærksom på, at der fortsat er mangler i datagrundlaget på socialområdet, og at der derfor kan være behov for at prioritere nye data. Der er et udviklingsspor i gang, men det vil tage tid at opbygge nye data.

- Bekymring om, hvorvidt de 3 hovedmål er udtryk for en vægtning/prioritering på tværs af det samlede område. Mange rådsmedlemmer udtrykte et behov for særligt at prioritere hovedmål 3, og dernæst hovedmål 2.

Det blev i den forbindelse præciseret, at driveren ikke anvendes til prioritering, men til en operationalisering af det faglige oplæg, der indeholder hele det samlede område, herunder hvordan man vil følge og måle på implementeringen af det.

- Formulering af målene bør genbesøges mhp. at sikre, at de ikke er stigmatiserende, herunder blev særligt hovedmål 3 fremhævet.
- Eventuelt yderligere ensartning af formuleringer på tværs af målsætningerne bør genbesøges, herunder blev en uensartet anvendelse af ordet 'virksom' samt 'ensartet' fremhævet.

Rådet fik mulighed for at eftersende skriftlige kommentarer til de opstillede forslag til indikatorer. Der er sendt en mail ud til rådet vedr. dette d. 20.12.2023.

Punkt 4. Kriterier for rækkefølge og prioritering af anbefalinger i det faglige oplæg til 10-årsplanen

På seneste rådsmøde d. 9. oktober gav indenrigs- og sundhedsministeren rådet til opgave at rådgive styrelserne om rækkefølge og prioritering af anbefalinger i det faglige oplæg fra 2025 og frem.

Til brug for dette har styrelserne opstillet et forslag til 4 kriterier for rækkefølge og prioritering af anbefalingerne, der blev fremlagt på mødet:

1. Bred iværksættelse af anbefalinger
2. Gradvis kapacitetsopbygning
3. Vidensopbygning/afdækning inden implementering
4. Effektfule investeringer

Efterfølgende fik alle rådsmedlemmer mulighed for at kommentere på de forslåede kriterier. I det følgende er de gennemgående pointer opsummeret:

- Kriterierne bør også omfatte en vurdering af, hvor problemerne/udfordringer på området er størst samt realiserbarhed.

Ift. problemer/udfordringer kan der med fordel ses til de 5 hovedudfordringer beskrevet i de faglige oplæg.

- Vigtigt at der efterlades plads til løbende justering i takt med udviklingen på området.
- Vedr. kriterie 1: generel bekymring for, at den brede iværksættelse på tværs af alle målsætningerne kan skabe en skævhed ift. at sikre en hensigtsmæssig prioritering (som også drøftet under dagsordenspunkt 2). Det er vigtigt med bred iværksættelse, men i højere grad på tværs af alle sektorer end på tværs af alle målsætningerne.
- Vedr. kriterie 2: her bør tænkes på faggrupper bredt samt peers og civilsamfund. Ligeledes bør man tænke kapacitetsopbygning bredere, fx videreuddannelse og kompetenceopbygning, økonomiske incitamentsstrukturer mv. Der er særligt behov for kapacitetsopbygning i socialpsykiatrien, hvor man skal væk fra midlertidige puljer og afprøvninger.
- Vedr. kriterie 4: det bør præciseres, hvad der menes med effekt.

Efterfølgende fik rådet mulighed for at prioritere 2 anbefalinger fra det faglige oplæg, der fremadrettet bør have den største prioritet/vægtning. Følgende anbefalinger har mindst 4 rådsmedlemmer prioriteret:

- Udvikling og implementering af forløbsbeskrivelser for alle større sygdomsgrupper
- Behandlingstilbud til børn og unge med psykisk mistrivsel i kommunerne
- Opbygning og omlægning af kapaciteten i socialpsykiatrien
- Øget specialisering af socialpsykiatriske indsatser
- Styrket udredning og behandling af somatisk sygdom blandt mennesker med psykiske lidelser
- Et bredt uddannelses- og kompetenceløft af socialpsykiatrien og styrket rekruttering
- Opbygning af et behandlingstilbud til voksne med lette til moderate psykiske lidelser i praksissektoren pba. national model

Efterfølgende fik rådsmedlemmerne mulighed for at supplere, hvis der var øvrige anbefalinger, som også bør prioriteres. Følgende blev nævnt:

- Varige øremærkede midler til forskning i psykiatrien
- Indsatser til afstigmatisering

- Bedre digital understøttelse af samarbejde på tværs
- Handlingsplan til selvmordsforebyggelse
- National satsning i digitale tilbud
- Styrket sundhedspleje og tidlig støtte til sårbare familier
- Eftersyn af servicelovens bestemmelser
- Fortsat implementering af DMPG'erne
- Nedbringelse af tvang
- Indsatser til pårørende

Næste skridt: På baggrund af rådets rådgivning udarbejder sekretariatet et oplæg til rækkefølge og prioritering af anbefalinger i det faglige oplæg, der præsenteres på næste rådsmøde i februar mhp. afsluttende drøftelse.

Punkt 5. Oplæg om det nye kommunale behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel

Under den første aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed (september 2022) er der afsat midler til etablering af et kommunalt behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel.

Modellen er udarbejdet af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, Social- og Boligstyrelsen samt Sundhedsstyrelsen med rådgivning fra nedsatte arbejdsgrupper og underarbejdsgrupper med en bred repræsentation af aktører på området ([link](#)). På mødet blev modellen præsenteret for rådet. Se vedlagte slides fra præsentationen (bilag 2).

Lovforslaget, der udmønter initiativet, skal behandles i starten af 2024, og der udestår desuden en endelig fordeling af økonomien mellem regioner og kommuner. Kommunerne skal begynde etableringen af tilbuddet i første halvår af 2024.

Punkt 6. Videre proces og næste møde

Næste møde i rådet afholdes d. 8. februar 2024 kl. 12-15. På næste møde vil rådet drøfte styrelsernes oplæg til rækkefølge og prioritering af anbefalinger i det faglige oplæg. Dertil vil rådet få orientering om det endelige oplæg til justerede målsætninger.

Begge oplæg skal oversendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriet senest medio marts 2024.